

1899-05-14

AFSENDER

Ellen Sawyer

MODTAGER

Laura Warberg

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Ellen og Harris Eastman Sawyer blev gift i Boston i 1899.

Thingvalla var et dansk rederi stiftet af C.F. Tietgen i 1880. Det havde hovedsæde i København. Omkring 1900 var det et af de dominerende rederier, som sejlede skandinaviske udvandrede til USA. I 1898 overtog Det Forenede Dampskibs-Selskab (DFDS) rederiet og dets aktiver under navnet Scandinavian America Line (Wikipedia febr. 2026).

Tante kan både være Vilhelmine Berg og Johanne/Hanne Brandstrup.

"De": De første par år boede Ellen og Harris i hus sammen med hans søster og forældre. Moderens navn kendes ikke.

B: Alhed Larsen med kælenavnet Be var gravid.

Omtalte personer:

Edward -

Wilhelmine Berg

Johanne Brandstrup

Dudley Pray

Harris Sawyer

Helen Sawyer

- Sawyer, Harris' far

Niels Dines Wangberg

Albrecht Warberg

Astrid Warberg-Goldschmidt

Arkivplacering:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske

Arkiv, BB1523

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave til Østfyns

Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Ellen Sawyer har modtaget fragtbrevet og glæder sig til, at hendes kasser kommer. Dudley Pray kan måske tage sengetæppet med fra Danmark. Ellen ved ikke, om hun og Harris Eastman Sawyer kommer til Danmark denne sommer.

Ellen vil gerne skaffe sølvtøj til Tante.

Harris er optaget af sin mælkesyresag, som kan blive indbringende. Han skriver mange kontrakter, rejser meget og er heldigvis rask. Når Harris kommer hjem, skal man have normal mad i huset igen. Hans familie laver kedelig mad uden variation og smag. Forleden bad Ellen om, at de kunne få oksetunge, og de fik en skrækkelig fed en. Nu vil hun lave rabarbergrød, sildesalat og agurksalat. Amerikanerne bager brød i en blikspand; de spiser ikke forret eller skemad - kun østers kogt i mælk, hvilket er rædselsfuldt.

Ellen har besøgt Fætter Edward og hans familie. Hun er blevet god til at finde rundt med sporvognen og har været hos tandlægen. På hjemturen tog hun dog den forkerte forbindelse.

Ellen er spændt på, om Alhed/B Larsen får en pige. Hun glemte Astrid/Disens fødselsdag.

TRANSSKRIFTION

Maj 14. 99

Kære Mor!

Jeg har fået Fragtbrevet eller hvad det skal kaldes i Dag og begynder nu snart at vente mine Kasser. Det bliver knusende morsomt, - især hvis det går godt med Tolden. Du har rigtignok haft en rasende Besvær med det og det er ikke så sært at det har spillet en Rolle for dig. Det varer dog vist et Par Uger før det kommer. Thingvalla er jo lidt sen i Vendingen. Jeg skal nok skrive hvordan det er gået med Tolden ligeså snart det kommer.

Eastman er knap så begejstret som jeg ved Tanken om at det nærmer sig. - Du skal ikke bekymre dig om at sende det Sengetæppe. Måske Mr. Pray vil tage det med, når han rejser hjem om tre Måneder.

Om vi kommer i Sommer kan vi ikke sige inden Somren er forbi. Det beror på Geschäften, Helbredet og vore Vinterplaner. Ifald det skulde ske skal vi med Fornøjelse besørge det Sølv-tøj til Tante Det er ikke Plet, gedigent Sølv, men de har ikke det Mønster, som er det almindeligste hjemme og som Tante vel også har med Rifler ned af Skaftet. Her er 4-5 forskellige Mønstre - jeg skal ved Lejlighed se at få en sådan Mønsterbog med Priser og sende hjem. - Du har nok også spurgt om Rejsen hjem afhænger af Eastmans Svineslagterihistorie, - det gør den ikke for han mener at den vil

trække ud mindst ½ Aar. De vil nemlig ikke betale ham Resten ("Resten" indsat over linjen] inden de ere fuldt ud sikre på at det har hjulpet. Nu er han meget optaget af sin Mælkesyre, som han er i Milwaukee for. Det er noget nyt, som skal indføres på Bryggerierne og som vil blive indbringende, hvis det viser sig at være heldigt. Han er en ivrig Forretningsmand og har en Masse Jærn i Ilden. Han udfærdiger Kontrakten i det mest snørklede, juridiske Sprog, sætter sit Navn under og sender den til dem han har i Sinde at arbejde for og hvis de synes om, hvad han foreslår dem, sætter de deres Navn under og Eastman skrider til Værket. – Imorgen kommer han hjem og min Enkestand er forbi. I Mandags rejste han til Kansas, 24 Timers Rejse fra Chicago, var der 5-6 Timer og gled derpå tilbage. – Han har været så rask hele Tiden, det lader til at han tåler det Klima bedre. – –

Der er adskillige Fordele ved at han kommer hjem igen, bl.a. den at vi så igen får spiselig Mad i Huset. – Når han ikke er her lever de mere "amerikansk" og det er trættende i Længden. Bl.a. køber de så ikke Brød, men laver selv, - en Slags Tvebaksdejg, som jeg ikke ret godt kan få ned til Flæsk f. Eks. Der er så lidt Variation at man bliver så led og ked af alting, - de har i Reglen kun en Slags Mad i Huset som spises indtil der ikke er mere af det, - Morgen, Middag og Aften. Jeg kom til at foreslå en Oksetunge, og så fik vi forleden et stort fedt Asen af en Tunge (den må have tilhørt en fed, gammel Tyr) – efter tre Dages Forløb er det kun med Overvindelse at jeg taler om denne Tunge. Køber vi røgede Tunger monstro? Denne Tunge smager vidt forskelligt fra dem hjemme. Nu har jeg bestilt Rhabarber til Rhabarbergrød, Schweizerost og menneskeligt Brød. Når East. kommer hjem skal jeg se at få samlet Stof til Sildesalat. Alt hvad de laver her er så ferskt at man længes efter lidt mere kradst. Jeg har også sendt Bud efter Agurker til A.Salat. De har aldrig noget surt. Husholdningen er rigtig nok vidt forskellig fra den danske, - nemt er det men ikke interessant, - jo forresten undertiden er den, men jeg er vant til det nu, - efter at jeg har set dem bage Brød i en Blikspand (!!!) kan intet mere forbavse mig. De spiser aldrig hvad vi kalder "Formad" – aldrig Suppe. Vi har kun fået en Slags "Skemad" og det Østers kogt i Mælk, - ubeskrivelig rædselsfuldt!! Jeg glæder mig til min Kogebog! I Mandags var jeg ude i Boxburry hos min nye Familie, Fætter Edwards. De har et stort Hus og jeg morede mig fortræffeligt. Jeg var bedt til Frokost og fik Hønsefrikasé med surt til, samt Øl, Oksesteg med Kartofler og Jordbær, The og Bagværk. – Efter Frokost spillede Edward en Del, hvorefter vi gik ud og var ude Resten af Dagen. Vi er Edward, Bel, Konen

(jeg kender ikke hendes rigtige Navn) og deres store Hund. De har en Hønsegård og en Hane. Vi lå i Græsset og soledede os og gik derefter ud for at plukke vilde Blomster, så jeg havde en hel Stak med mig hjem.

Jeg kan nu helt godt finde omkring alene. Afstandene ere så uendelige her så man bruger altid elektrisk Sporvogn som her er en uendelig Masser af og det gælder om at finde de rigtige. Alting går i sådan en Hast her og der er sådan en Tummel at det ikke kan nytte stort at spørge. I går var jeg til Tandlæge for at blive plumberet. Det er en gammel Ven af Harris han bor i Cambridge, 1½ Mil Timer ["Mil" overstreget; "Timer" indsat over linjen] Rejse herfra med Sporvogn.

Jeg fandt godt nok derud men da jeg skulde hjem gav de mig forkert Svar på min Forespørgsel, så jeg kom i en gal Sporvogn og Pokker i Vold i en anden Ende af Byen. Jeg kom der igennem en Gade hvor Numrene gik til 1800! De plomberer fortrinligt her, meget hurtigere end hjemme og det gør så godt som ikke ondt. De betales pr Time

Jeg glemte totalt Disens Fødselsdag og er meget ked af det – forresten skylder hun mig Brev. – Nu begynder jeg at blive nervøs for B. – det er fælt at være så langt borte det varer sådan en Tid at få noget at vide. – men der skrives vel straks om det. Mon det virkelig skal nå at blive en Pige!

[Skrevet i venstre margen s. 8; lodret:]

Hilsen til alle, særlig Far og Hunden fra din Pelle

Maj 14. 99

Kære mor!

Jeg har fået Fragtbrevet
el. hvad det skal kaldes
i dag og begynder nu
snart at vente mine Kas-
ser. Det bliver bemærke-
elsesværdigt, især hvis det går
godt med Tolden. Du har
rigtig nok haft en raseri-
besvær med det, og det er
da ikke så sært at det
har spillet en Rolle for dig.
Det varer dog vist et
Par Uger før Taks kommer.
Thingvalla er jo ligesom
i Tendingen. — Jeg skal
nok skrive hvordan det er
gået med Tolden ligesom man
det kommer. Tachman er

BB1523
knap så begejstret som af
ved Tanken om at det skal
mer sig. — Der skal ikke
betynde dig om at sende det
Legetøj. Mærke nu. Pray
at tage det med, når han
rejser hjem om tre måneder.
Om vi kommer i Sommer
kan vi ikke sige i den Sam-
men er forbi. Det beror på Ge-
schäften. Helbrevet af vore Vind-
planer. Ifald det skulde ske
skal vi med Fornøjelse bes-
det plødt til Tanken. Det er
ikke Pleb. gedigen Plø, men
de har ikke det nyeste
som er det almindeligste
hjemme og som Tante vel af-
har med Rifler med af Skaf-
tet. Der er 4-5 forskellige
nyeste — og skal ved Lejlig-
hed se at få en sådan Hæ-
ster bog med Priser og sende
hjem. — Der har nok af-
spil om Rejser hjem af-
hænger af Eastmans Po-
slæfthistorie, — det gør den

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

ikke for han mener af den
at trække ud mindst 1/2 kar
de vil nemlig ikke betale han
inden de er fuldt ud rike
på at de har hjulpet.
Nu er han meget optaget
af sin malereri, som han
er i Milwaukee for. Det er
nogen nyk som skal indføres
på Bryggerierne og som vil
blive indbringende hvis det
viser sig at være heldigt.
Han er en ivrig Forening
mand og har en masse Jern
i Hænder. Han udfordrer
Kontrakter i det mest smik-
kete juridiske Sprag, sætter
sit navn under og ender
den til den han har i Hænde
at arbejde for og hvis de syn-
er, hvad han foreskriver den
sætter de deres navn under
og fastsætter skiden til det
bet. - I morgen kommer
han hjem og min Læsestue
er forbi. I Mandags rejste han
til Kansas, 24 Timers Rejse
fra Chicago, var der 5-6 Timer
og gik i søvn tilbage. - Han
har været så rask hele Tiden
det lader til at han taler det
flere bedre. -
Der er adskillige Fordele ved
at han kommer hjem igen
bl. a. den at vi så igen får
spiselig Mad i Huset. - Han
kan ikke se der lever de
meget amerikansk og det er
trættende i Langden. Bl. a.
køber de så ikke Rødt men
laver selv, en Dag. Træbak-
ke, som jeg ikke vil gøre
for ved til Flack & P. Ekst.
Der er så lidt Variation så
man bliver så ked af ked af
alting, de har i Reglen kun
en Dag Mad i Huset som
spiser indtil den ikke er mere
af det. - I morgen Middag af
Aften. Jeg kommer til at
holde det Opholdet og

fik vi forleden et stort fed
æm af en Tunge (den må
have tilhørt en fed, gammel
Tyr) - efter tre dages Forple
er det kun med Overvindelse
at jeg tager an denne Tunge.
Køber vi røgede Tunger man
tro? - Denne Tunge smager
vidt forskelligt fra den hy
me. Nu har jeg bestilt
Rhabarber til Rhabarberesp.
Schweitzerost og menneskelige
Bælg. Når East kommer hi
skal jeg se at få samlet
til Pildesalat. Det hvad de
laver her er så forskk at
man længe efter lidt men
brædt. Jeg har også sendt
Bud efter agurker til et Salat.
De har aldrig noget rødt.
Husholdningen er rigt
nok vidt forskellig fra den
danske, - men er det men
ikke interessant, - jo forresten

BB1523
under tiden er det, men
er vant til det nu - efter
at jeg har set dem 'bage Bage'
i en Blikspand (!!!) kan
intet mere forbaase mig.

De spiser aldrig hvad vi
kalder "Fornad" - aldrig Suppe
vi har kun fæst i en Skål
"Skennad" af det Østers Kogt
i Mælk - ubeskrivelig rød
selsfuld!! Jeg glæder mig
til min Bogbog!

I Mandags var jeg ud i Bag-
bury hos min nye Familie
Falter Edwards. De har et
stort Hus og jeg mødte mig
fortræffeligt. Jeg var bedt til
Frøken og fik Herserikse
met smik til, samt et Økse
steg med Kartofler og Jod-
ber, The og Bagværk. - Efter
Frøken spillede Edward en
del, hvorefter vi gik ud og
var ude Resten af Dagen

min Bredt i kjole, - halen er ikke
så slæn som man kunde ha
efterom der er kængte blænde
på dem. Caris gik med mig og
valgte begge dele. Det var et blåt
higt lyn at se ham så rind i
de store forælinger og bese larene
og hore på larenes hush med en
slon af larene, men han var
ikke tilfreds med noget af det, de
kam med. Til sidst gik han ind
med en larene på egen hånd og
kom lish fram med fæktid det
erste der passede mig. Det var
me med halten. Han var meget
stolt af sin larene han havde fået
på at "vores lare" havde gik af det
blon stolt. - Han kan overbetge
udenadst lare og han skal nu
have i F. B. larene stolt og valge
alt det lare, og larene skal have
et larene, som indkøbet lare
så man aldrig bekøber et "dyppe".
H. lare altid med det i larene.

sa han kan skive forælinger
i foræ og han kan vil.
9 larene var det en stor larene
dag hos en larene om det
amerikanske larene, det var
et stålende lare og H. og H. lare
og ud lare og lare at se og lare.
Vi lare med lare ind i larene
gik med til larene og i en lare
kan satte os over til en lare, lare
mole af de store larene
lare til larene og gal efter
lare, - han lare lare lare;
larene med lare og ved larene
lure de lare til s. s. v. lare
te på larene lare i lare alle
de lare lare - det vil lare
lure for lare, at lare med lare.
sa lare vi os ind i et af
de lare lare i larene;
lare lare af det larene
med larene lare lare og
lare, lare lare. Vi lare lare
en af de lare lare i larene.

hvor der er nogle kvinder fra
Frikedskrigene. - Så tog vi med et
andet Tog uden for Boston og
spadserede rundt der. Det var
væsten på Landet, meget smukt
- der var en ha som lignede
vores hjemme så meget, at
vi var helt begejstret. - Vi be-
sygttede 3 Sporvogne for at
komme hjem, - og befandt os, som
om vi havde været ude at se

Eastman kommer pludselig
af og siger at han må af-
sted om 5 min. og han
skal have Brevet med til By
så vi må staae nu. -

Jeg vet heller ikke mere der-
fra. - Undskyld Jadske-
skriften, - vi kan ikke
skrive idag.

Hilsen til alle fra alle